

Hvordan stilles diagnosen?

Udredning for demens omfatter flere forskellige undersøgelser. Undersøgelserne tilrettelægges individuelt, og der tages hensyn til, om man bor hjemme, i en plejebolig eller er indlagt på et hospital.

Udredningsforløbet varierer fra sted til sted, men involverer ofte egen læge og en demensenhed. En demensenhed har særlig erfaring i undersøgelse og behandling af demens. Enheden kaldes også en hukommelsesklinik eller en demens-klinik og ligger ofte på et hospital.

Det er altid en god idé at tage en nær pårørende eller ven med, der kan hjælpe med at besvare lægens spørgsmål – især hvis man selv har svært ved at huske.

De første trin i udredningen

Glæmsomhed kan være det første – men langt fra eneste – symptom på demens. Ofte lægger man selv mærke til begyndende symptomer. I andre tilfælde er det de pårørende, der først bemærker, at man har ændret sig, fx husker dårligere.

Forløbet starter i de fleste tilfælde hos egen læge. Lægen vil spørge grundigt ind til symptomerne og hvordan, de har udviklet sig over tid. Hvis lægen har mistanke om demens, aftales en ny tid, hvor lægen foretager en kort helbredsundersøgelse, tager en blodprøve og som regel laver en kort test af hukommelsen og andre mentale funktioner. Nogle bliver også henvist til en scanning af hjernen.

Den videre udredning

Hvis de første trin i udredningen styrker lægens mistanke om demens, bliver man oftest henvist til en demensenhed. Man kan også blive henvist, hvis sagen er uafklaret, og lægen er i tvivl. Udredning på en demensenhed kan omfatte en række undersøgelser. Der vil ofte være ventetid på de enkelte undersøgelser.

Neuropsykologisk undersøgelse

Ved en neuropsykologisk undersøgelse testes fx hukommelse, sprog eller andre kognitive funktioner. Undersøgelsen kan tage et par timer.

Undersøgelse af rygmarvsvæsken (lumbalpunktur)

Rygmarvsvæsken kan indeholde celler, proteiner eller andre tegn på sygdom i hjernen eller nervesystemet. Lægen stikker

en tynd kanyle ind mellem to ryghvirvler og lader lidt af rygmarvsvæsken sive ud til en prøve, som sendes til analyse på et laboratorium.

Scanning af hjernen

De fleste får foretaget en såkaldt CT-scanning af hjernen. Hvis lægen har behov for at se flere detaljer, får man foretaget en MR-scanning. Denne type scanning tager lidt længere tid og kræver, at man ligger helt stille imens. MR-scanning danner et stærkt magnetisk felt, så det er vigtigt, at man oplyser, om man har metaldele i kroppen, fx kunstig hofte eller skruer i knogler. Der kan også anvendes scanningsmetoder (PET; SPECT), der viser stofskifte, blodgennemstrømning eller receptorer for bestemte signalstoffer i hjernen.

Genetisk rådgivning

Ved mistanke om en arvelig demenssygdom kan man blive henvist til genetisk rådgivning og eventuelt til genetisk udredning.

Informationssamtale om diagnose

Efter udredningsforløbet inviteres man til en samtale, hvor man får resultaterne af undersøgelserne. Også her er det en god idé at tage en pårørende eller ven med.

Udredningen vil i mange tilfælde munde ud i en diagnose. Hvis man har en demenssygdom, vil man blive tilbudt rådgivning om sygdommens forløb og eventuelle behandlingsmuligheder. Der er også andre emner, der kan være gode at få taget op ved samtalen:

- Hvor finder jeg flere oplysninger om sygdommen og dens konsekvenser?
- Hvem kontakter jeg i kommunen med henblik på hjælp og støtte på længere sigt?
- Kan jeg fortsætte med at køre bil?
- Hvem sørger for pengesager og digital post?
- Hvordan kontakter jeg Alzheimerforeningen eller andre patientforeninger?

Lokale kontaktoplysninger: